

**FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL**

HØYRINGS-DOKUMENT

GRENSEENDRING

TJØRVÅGOSEN NATURRESERVAT,

HERØY KOMMUNE

Høyringsfrist: 20.12.2013

1 INNLEIING

Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil med dette høyre ei mindre grenseendring i Tjørnvågosen naturreservat i Herøy kommune. Endringa medfører ein reduksjon av arealet med ca. 5 daa fastmark. I samband med dette vert verneforskrifta for naturreservatet tilpassa til det nye arealet, og eigedomsopplistinga vert oppdatert .

2 BAKGRUNN FOR ENDRINGA

Tjørnvågosen naturreservat vart verna 08.11.2002 med følgjande føremålsparagraf i verneforskrifta:

«Føremålet med fredinga er å ta vare på ein vågos,- som den einaste på ytre Sunnmøre i verneplanen. Området har verdi som eit regionalt typeområde, der eit lite kystvassdrag renn ut i ein grunn våg og dannar ein gradvis overgang mellom elva og sjøen.»

Naturreservatet er ca. 53 daa, av dette 25 daa sjø. Sjøarealet omfattar eit grunt sjøområde og to elveosar. Landarealet omfattar ca. 2 dekar strandenger, medan resten av arealet er kulturpåverka område med dyrka mark, beiteareal og huset på Tonninggarden med tun og plantingar. Situasjonen i reservatet er den same no som på fredingstidspunktet. Fylkesmannen har heile tida hatt ein dialog med grunneigaren på gnr 53 bnr 7 om grenseendring. Eit eigarskifte sommaren 2013 aktualiserte dette.

Den delen av naturreservatet vi foreslår teke ut, framstår som naturfagleg triviell og påverka av landbruk, bruk av huset som er under restaurering, samt førekomst av framande planteartar. Grenseendringa vil ikkje medføre tap av naturfaglege verneverdiar i reservatet.

Vidare kjem det fram at det er mindre eit avvik mellom kartet i Kongeleg resolusjon av 08.11.2002 og eigedomsgrensa. Dette dreier seg om heilt marginale avvik, og må skuldast både det grove, manuelt oppteikna kartet i kgl. res., og reint praktiske omsyn ved oppmerkinga. Vi foreslår at ein rettar opp dette ved at grensa følgjer eigedomsgrensa til gnr 53 bnr 7 i søraust nordover til dit den kryssar Tjørnvågelva. Her er sett ned eit grensemerke.

3 ENDRINGSFRAMLEGGET

Fylkesmannen har etter dette utarbeidd eit framlegg til grenseendring der ein tek ut ca. 5 daa av reservatet. Vi har vist gammal (grøn) og ny grense(raud/lilla) på både kart og ortofoto. Arealet vert etter dette ca. 48 daa.

Tjørnvågosen naturreservat gjeld i følgje verneforskrifta av 08.11.2002 følgjande gnr/bnr: 53/1, 7, 8, 14, 36, 38, 41, 87 og 88. Ut frå kart er dette ikkje fullstendig. Etter endringa og oppdatering av eigedomsoversiktene, vil naturreservatet omfatte delar av følgjande gards- og bruksnummer, jf. forskrifta pkt. II: 53/1, 7, 8, 14, 15, 87 og 94. Det er behov for ei oppdatering av forskrifta på dette punktet.

Vi har vist den nye eigedomslista på side 8.

Vi har vurdert grenseendringa etter prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12, jf. også § 7.

Etter § 8 om kunnskapsgrunnlaget er det ingen truga eller raudlista artar eller naturtypar i områda som vert teke ut av naturreservatet. I dette arealet er det dyrka mark, hus og tun til Tonninggarden med hage og tuntre, samt delar av eit felt med sitkagran og edelgranartar. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkeleg for å vurdere effekten av grenseendringa.

Føre-var-prinsippet (§ 9) er lagt til grunn i denne saka gjennom at det er halde av ei sone på 10 – 25 meter mellom ny grense og strandengene. Denne vert ei buffersone som vil skjerme strandengene mot uheldig randsonepåverknad, og vil også kunne gje elva rom for fri utvikling med erosjon og meandering i reservatet.

Ut frå prinsippet om økosystemtilnærming og samla belastning i § 10, kan vi ikkje sjå at fjerning av eit areal frå reservatet vil gje noko tap verken for Tjøråvågosen naturreservat eller naturtypen samla.

Prinsippet om kostnader ved miljøforringing (§ 11) kjem ikkje til bruk i denne saka.

Prinsippet om miljøforsvarlege teknikkar/driftsmetodar (§ 12) er brukt ved vurdering av plassering og utforming av naturreservatet, og vi vurderer dette som forsvarleg å ta ut då det ikkje har tilstrekkelege naturkvalitetar til å inngå i eit naturreservat for elveoslandskap.

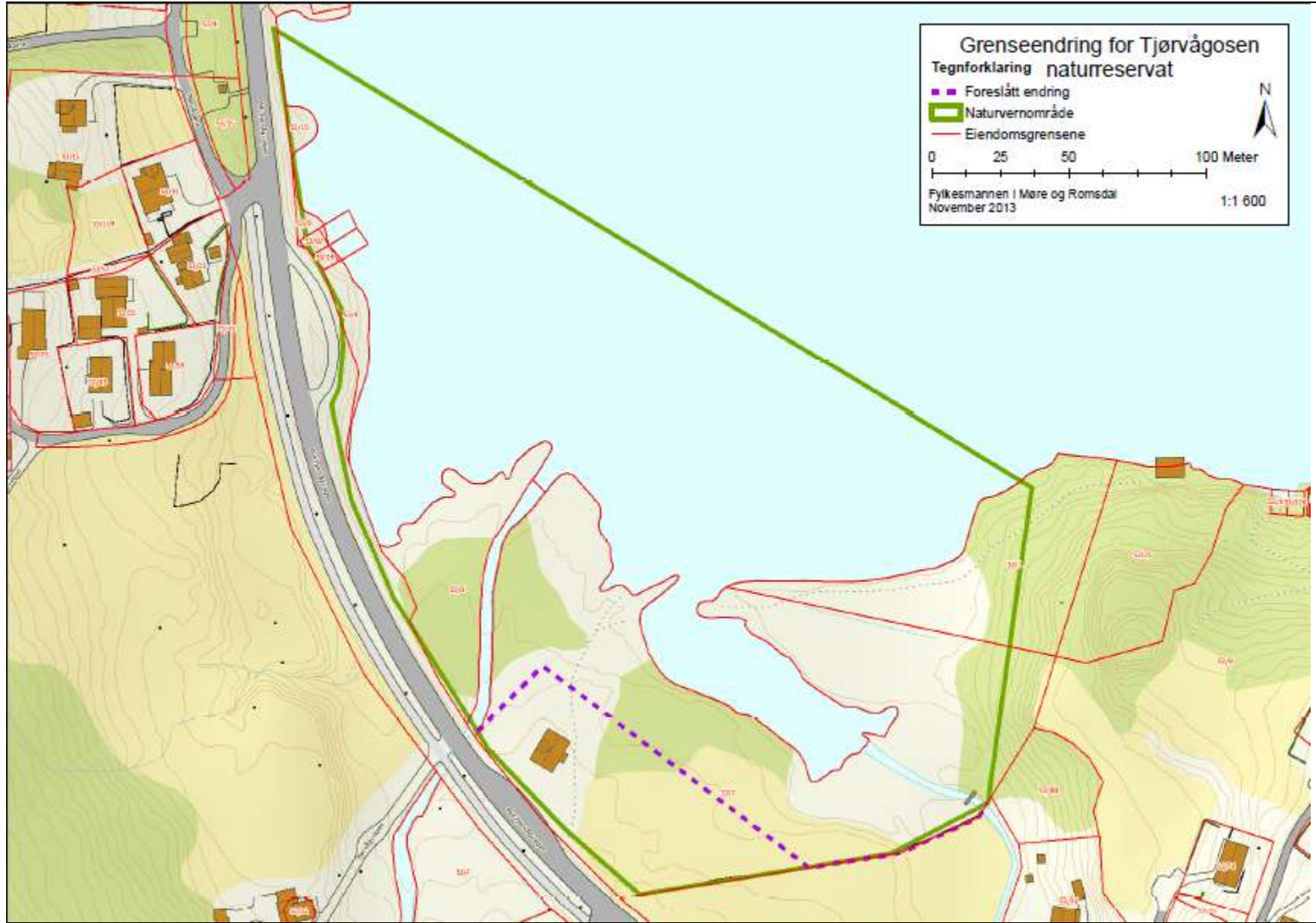
Konklusjon

Etter dette kan vi ikkje sjå at grenseendringa medfører tap av verneverdiar i Tjøråvågosen naturreservat spesielt, eller naturtypen elveosar generelt.

Vi føreset då at arealet som vert teke ut, ikkje får ein bruk som gjev negativ verknad inn i reservatet, jf. naturmangfaldlova § 49. Særleg viktig vert det å hindre etablering og spreiding av framande artar. Beitetiltak i reservatet må kunne samordnast med beiting utanfor, slik at ein kan ha høveleg beitetrykk, type beitedyr, og rett tid for beiting. Det krevst difor ein aktiv skjøtsel som fjerning av framande artar som parkslirekne, platanlønn og sitkagran, samt rydding av andre tre og buskar.

4 HØYRING OG MERKNADSRIST

Framlegget ligg ute til offentleg ettersyn på Herøy Rådhus, Fosnavåg, i tida 11.11 – 20.12.2013. Evt. merknader skal sendast innan 20. desember 2013 til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshusa, 6404 Molde evt. på mail til fmmrpostmottak@fylkesmannen.no.

Framlegg til endra forskrift om vern av Tjørvågosen naturreservat, Herøy kommune, Møre og Romsdal. (endra tekst er gjennomstreka)

Fastsett ved kgl.res. 8. november 2002 med heimel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og § 21, § 22 og § 23. Fremja av Miljøverndepartementet.

§ 1. Avgrensing

Det freda området vedkjem følgjande gnr./bnr.: 53/1, 7, 8, 14, 15, 87 og 94. ~~53/1, 7, 8, 14, 36, 38, 41, 87 og 88~~

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på ca. 48 ~~53~~ dekar, av dette er ca. 25 dekar sjø.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk ~~1:5000~~ datert ~~Miljøverndepartementet oktober 2002~~. Dei nøyaktige grensene for reservatet skal merkast av i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Forskrifta med kart blir lagra i Herøy kommune, hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2. Formål

Formålet med fredinga er å ta vare på ein vågos,- som den einaste på ytre Sunnmøre i verneplanen. Området har verdi som eit regionalt typeområde, der eit lite kystvassdrag renn ut i ein grunn våg og dannar ein gradvis overgang mellom elva og sjøen.

§ 3. Vernereglar

For naturreservatet gjeld følgjande reglar:

1. Vegetasjonen på land og i sjøen, også daude planter, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter eller plantedelar frå reservatet. Nye plantearter må ikkje førast inn. Planting eller såing av tre er ikkje tillate.
2. Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er freda mot skade og øydelegging. Nye dyrearter må ikkje førast inn.
3. Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båtar, framføring av luftleidningar, jordkablar og kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, utføring av kloakk eller tilførsel av konsentrert forureining, tømning av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje fullstendig.
4. Motorferdsel på land er forbode, medrekna start og landing med luftfartøy.
5. Bruk av naturreservatet til teltleirar, idrettsarrangement, jaktprøver eller andre større arrangement er forbode.
6. Bruk av sykkel og hest utanom eksisterande vegar er forbode.

§ 4. Generelle unntak

Reglane i § 3 er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak som gjeld ambulanse, politi, brannvern, redning, oppsyn, skjøtsel og forvaltning. Motorferdsel i samband med øving krev særskilt løyve.

2. Drift og vedlikehold av grøfter og anlegg som er i bruk på fredingstidspunktet.
3. Sanking av bær og matsopp.
4. Jakt på hjortedyr og kanadagås og fangst av villmink.
5. Fiske, uttak av fjøremark og agnskjel.
6. Tradisjonelt beite. Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til verneformålet ved forskrift regulere beitetrykket i heile eller delar av reservatet.
7. Jordbruksdrift, medrekna naudsynt motorferdsel, på eksisterande dyrka mark som er i drift på fredingstidspunktet.
8. Inngjerding av innmark og beiteareal som ein naudsynt del av den tradisjonelle landbruksdrifta.
9. Opplag av båt på etablert båt plass.

§ 5. Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltningsstyremakta kan etter søknad gje løyve til:

1. Motorferdsel i samband med verksemd som er nemnt i § 4, pkt. 2, 6 og 8, og sanking av drivved og opprydding.
2. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdselsvegar.
3. Etablering av nye grøfteutløp for drenering av tilgrensande areal.
4. Avgrensa uttak av ved.
5. Opplag av båt på ny plass.
6. Avgrensa uttak av sand, stein og grus til eige bruk.
7. Tang- og taresanking.
8. Fjerning av tre og buskar når desse er til hinder for jordbruksdrifta.
9. Avgrensa bruk av naturreservatet som angitt i § 3, pkt. 5.
10. Etablering av anlegg for Kystverket.

§ 6. Ferdse

Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til verneformålet ved forskrift forby eller regulere ferdsel i heile eller delar av naturreservatet.

§ 7. Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyremakta kan gjere unntak frå forskrifta når formålet med fredinga krev det, eller for vitskaplege undersøkingar, arbeider av vesentleg verdi for samfunnet, og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot formålet med fredinga.

§ 8. Skjøtsel

Forvaltningsstyremakta, eller den forvaltningsstyremakta gjev fullmakt, kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremje formålet med fredinga. Det skal lagast forvaltningsplan som skal innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9. Forvaltningsmynde

Direktoratet for naturforvaltning fastset kven som skal ha forvaltningsmynde etter denne forskrifta.

§ 10. Iverksetjing

Denne forskrifta trer i kraft straks.

GRUNNEIGARAR I TJØRVÅGOSEN NATURRESERVAT

53/1	Geir og Marianne	Tjervåg		6070	TJØRVÅG
53/7	Arnfinn	Karlsen		6070	TJØRVÅG
53/8	Moni	Refvik Dalen	Kleiverudveien 69	3086	HOLMESTRAND
53/14	Lillian Nybø	Aabeltun		6070	TJØRVÅG
53/15	Ragnhild	Nybakk		6710	RAUDEBERG
53/87	Olger	Skarbø		6070	TJØRVÅG
53/94	Møre og Romsdal fylkeskommune		Fylkeshusa	6404	MOLDE